

Марина М'ястковська

Ірина Кобилянська

Наталія Васаженко

АНАЛІЗ НЕДОЛІКІВ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

За допомогою сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) забезпечується комп'ютерна підтримка організації та управління в різних сферах діяльності, зокрема в освіті. Сучасні ІКТ дозволяють оптимізувати організацію навчального процесу у закладах вищої освіти, забезпечити якість вищої освіти, мотивувати та підвищити ефективність опанування необхідної інформації студентом і полегшити організаційну роботу викладача.

Разом з тим, існує проблема розробки та ефективного використання інформаційних технологій в сучасній вищій школі таким чином, щоб врахувати потреби як щодо можливостей організації навчального процесу, так і щодо зручності користування.

Результати дослідження

В науково-методичній літературі наявні численні публікації щодо особливостей переваги використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в процесі підготовки фахівців. Науковці здійснюють пошуки педагогічних умов їх використання у закладах вищої школи та напрямків формування готовності майбутніх фахівців до їх використання під час майбутньої професійної діяльності.

Зокрема, проблеми використання ІКТ у професійній діяльності знайшли своє відображення в дослідженнях останніх років таких вчених як П. Атаманчук, В. Биков, М. Жалдак, Ю. Жук, О. Іваницький, Л. Карташова, І. Михалін, Н. Морзе, Ю. Рамський, В. Сергієнко, О. Спірін, О. Суховірський, Ю. Триус, М. Шут, С. Яшанов та ін.

Актуальність таких досліджень не підлягає сумніву, адже на сучасному етапі розвитку суспільства жоден вид професійної діяльності неможливо уявити без застосування інформаційно-комунікаційних технологій. Взагалі, лише завдяки їм і відбувається стрімкий розвиток технічного прогресу. Тому більшість як вітчизняних, так і іноземних публікацій висвітлюють позитивні моменти використання інформаційних технологій в процесі підготовки фахівців.

Так, польська дослідниця І. Вільш стверджує, що праця людини в майбутньому все більше буде пов'язана з інформацією та оперуванням нею. Вона вважає за необхідне сформулювати у майбутніх фахівців такі уміння: «шукати, зберігати та перетворювати інформацію; використовувати змінену інформацію; створювати та передавати власну інформацію; протидіяти впливу інформації, яка зменшує можливості впливати на оточення; уміння оцінювати свій стан (так звані власні сили та особисті якості) і стан інших людей» (Wilsz, 2008, с. 82).

В. Bhattacharjee та К. Deb (2016) вважають, що основною позитивною рисою використання інформаційних технологій в освіті є те, що завдяки їм навчальний процес став цікавим та продуктивним. D. Geladze (2015) стверджує, що основним позитивним моментом широкого використання ІКТ в освіті є можливості залучати до навчального процесу аудиторію зі всього світу, незважаючи на географічне розташування студентів та викладачів. Крім того, у багатьох країнах існує ряд нормативних освітніх актів, зокрема NCTM 1989, 2000, які заохочують вчителів та викладачів до використання в професійній діяльності інформаційних технологій (Y. Chen, 2000).

N. Dabas (2018) переконаний, що саме ІКТ покращили процес навчання в цілому й якість викладання зокрема завдяки використанню мультимедійних презентацій, навчальних відео, дистанційних курсів, онлайн-тестів та ін. Науковець вважає, що ІКТ зробили навчальний процес більш цікавим завдяки іграм, анімаційній графіці тощо, та наводить такі переваги навчання майбутніх фахівців з їхнім використанням: забезпечення стійкої мотивації до вивчення нових дисциплін, індивідуалізація професійної підготовки завдяки адаптації стилів викладання до стилів навчання учасників освітнього процесу, оптимальному використанню часу навчання, постійному зворотному зв'язку зі студентами, розв'язанню професійних, квазіпрофесійних і навчальних завдань у потрібному обсязі, заздалегідь визначеним для опрацювання навчальною програмою та освітньою траєкторією студента.

Погоджуємося з думкою Г. Шикולי (2013) в тому, що інформаційні технології наразі можна розцінювати як основний засіб інноваційного розвитку не лише виробництва, а й освіти. Адже сучасний розвиток вищої школи пов'язаний саме з широким впровадженням у навчально-виховні установи інформаційних засобів, інформаційної продукції та педагогічних технологій, які ґрунтуються на цих засобах (Шикולה, 2013, с. 1).

Впровадження ІКТ у навчальний процес підготовки фахівців, безумовно, підвищує ефективність навчання та є вимогою часу, але суттєво змінило його суть. У навчальному процесі, що відбувався за класичною схемою «студент – викладач – підручник», комп'ютер почав використовуватися як помічник викладача, але поступово викладач перетворився на помічника комп'ютера, тому що основним у його роботі стала організація самостійної пізнавальної діяльності, а не передача знань (Грущенко, & Федоренко, 2009, с. 135). Педагогічні умови використання інформаційних технологій в процесі вивчення безпеки життєдіяльності в закладах вищої освіти досліджували С. Дембіцька, І. Кобилянська та О. Кобилянський (Дембіцька, & Кобилянський, 2014; Кобилянський, & Дембіцька, 2014; Кобилянський, Дембіцька, & Кобилянська, 2014). На їх думку, варто пам'ятати, що необдумане використання комп'ютерів має й негативні риси, які стосуються змісту, методів, організаційних форм і засобів навчання, інтеграції навчальних предметів.

На негативні наслідки комп'ютеризації навчального процесу вказує й О. Вербицький, який вважає, що впровадження у систему освіти інформаційних технологій навчання не має бути самоціллю, цей процес має бути методично обґрунтованим. Потрібно визначити конкретні цілі навчання та зміст навчальних матеріалів, проаналізувати можливі шляхи їхнього вивчення (за допомогою інформаційних технологій та без них), з'ясувати переваги та недоліки обох методів і вже тоді вирішувати, чи доцільно використовувати комп'ютер для вивчення досліджуваного явища. Адже існують такі об'єкти, які на початковому етапі вивчення не потребують застосування інформаційних технологій, щоб краще уявити їхні особливості (Вербицький, 1991, с. 198).

В цілому, аналіз науково-методичної літератури показав, що негативні наслідки використання інформаційних технологій в освіті полягають у такому.

1. Заміна пояснень викладача інформацією, яку студенти самостійно сприймають з екрана монітора, відчутно зменшує якість сприйняття та засвоєння навчального матеріалу, адже їхня увага при цьому розпорошується. Якщо кваліфікований викладач у процесі лекції «бачить» аудиторію, контролює її, може в потрібний момент активізувати увагу студентів, змінити темп подачі матеріалу чи повторити його іншим способом, то комп'ютер на це ще не здатен.

2. В умовах розміщення в комп'ютерних мережах різноманітної, часто суперечливої або протилежної за змістом інформації, на основі якої потрібно приймати правильні рішення, формування розвиненої, самодостатньої особистості без кваліфікованої допомоги ускладнено та потребує значних витрат часу. Адже потрібно докласти значних зусиль, щоб у величезному масиві суперечливої інформації в Інтернеті визначити, на наш погляд, правдиву. У непідготовленого користувача, якому важко швидко відрізнити правду від брехні, виникають інформаційні перевантаження, і, як наслідок, функціональні порушення чи погіршення психоемоційного стану.

3. Неможливість повної адаптації до індивідуальних здібностей та потреб учня чи студента. Будь-які дистанційні курси чи програми оцінювання знань розраховані на певні обсяг і рівень потреб користувачів, але вони не враховують їхнього темпераменту, особливостей сприйняття чи уваги.

4. Робота з комп'ютером зменшує живе спілкування викладача та студентів, під час якого викладач може реагувати та впливати на стан студента, його настрої та поведінку. В результаті, майбутні фахівці, гарно опанувавши інформаційні технології, не мають належного рівня навичок роботи в колективі, під час якої потрібно активно спілкуватися з колегами, брати участь у дискусіях, висловлювати свої думки та аргументи професійною мовою.

5. Використання розміщених в інтернеті готових проектів, рефератів, доповідей стали звичним фактом, який сприяє лише формуванню пошукових навичок, а не підвищенню ефективності навчання. Студенти друкують знайдені комп'ютерним пошуком за ключовими словами матеріали, навіть їх не читаючи (Хімчук, 2013, с. 135).

6. Труднощі особистісного характеру, пов'язані з низькими рівнями інноваційної компетентності, мотиваційної готовності студентів і здатності до творчості та рефлексії.

Дослідниці О. Торубара та Є. Клейно (2016) розділили наявні проблеми використання ІКТ у вищій освіті на такі групи:

– організаційно-методичні: специфіка змісту навчального предмета; визначення доцільності використання персональних комп'ютерів; визначення дидактичного та технічного оснащення персо-

нальних комп'ютерів; диференціація у підборі програмних продуктів; використання програмних продуктів в практично-навчальній діяльності;

–загально-дидактичні: роль персональних комп'ютерів у педагогічній системі засобів навчання; педагогічні процеси використання персональних комп'ютерів у навчанні;

–інформаційні: дослідження психолого-педагогічних умов застосування персональних комп'ютерів для ефективного використання у фаховій діяльності; складання вузькоспеціалізованих програмних продуктів за специфікою певної дисципліни; створення окремої бази програмних продуктів для викладачів;

–професійні: професійна компетентність викладача у роботі з персональними комп'ютерами; фахові здібності у роботі з програмним забезпеченням.

Автори W. Haddad та A. Drexler (2002) визначили п'ять основних рівнів використання ІКТ в освіті: презентація, демонстрація, навчання та практика, взаємодія та співпраця й описали можливі ускладнення під час їхнього застосування на кожному рівні.

Аналіз практики використання ІКТ в процесі фахової підготовки показав, що, насамперед, потрібно комплексно та раціонально поєднувати інновації в освіті з традиційними методами та засобами навчання. Крім того, не можна використовувати ІКТ без попереднього обґрунтування та розробки відповідного навчально-методичного забезпечення (Соколова, & Грузнова, 2012).

Висновки

Таким чином, проведене дослідження дає підставу стверджувати, що інформаційно-комунікаційні технології є не лише потужним засобом становлення та розвитку студента як майбутнього фахівця, але при некоректному застосуванні можуть сприяти формуванню шаблонного мислення, формального та безініціативного відношення до професійної діяльності. Використання за допомогою ІКТ у навчальному процесі лише віртуальних об'єктів досліджень не виправдано позбавляє студентів технічних спеціальностей можливості проведення практичних досліджень на сучасному обладнанні, що негативно позначається на формуванні їхньої професійної компетентності.

Отже, активне впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процес передбачає попереднє обґрунтування їхнього раціонального та комплексного поєднання з традиційними методами навчання, відповідне технічне оснащення, напрацювання методичних матеріалів для організації навчальної та квазіпрофесійної діяльності тощо. Особливої уваги потребує створення відповідних технологій навчання, які орієнтовані на розвиток професійної компетентності та особистості фахівця, зокрема, автоматизація процесів обчислювальної інформаційно-пошукової діяльності, інтерактивний діалог, що відкриває можливість задавати питання у довільній формі з використанням «ключового» слова, забезпечуючи можливість вибору змісту навчального матеріалу, режиму роботи тощо.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

- Вербицкий, А. А. (1991). *Активное обучение в высшей школе: контекстный подход: метод. пособие*. Москва: Высшая школа.
- Дембіцька, С. В., & Кобилянський, О. В. (2014). Педагогічні умови використання інтернет-технологій в процесі вивчення безпеки життєдіяльності. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. Зб. наук. пр. Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», вип. 38, 310-315.
- Грущенко, Л. М., & Федоренко, Н. В. (2009). Проблеми впровадження інформаційних технологій у вищих навчальних закладах. Вісник Львівського університету, Вип. 25, Ч. 2, 133–141.
- Кобилянський, О., & Дембіцька, С. (2014). Використання інтернет-технологій у процесі вивчення безпеки життєдіяльності. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, вип. 132, 61–65.
- Кобилянський, О. В., Дембіцька, С. В., & Кобилянська, І. М. (2014). Теоретичні засади формування компетенцій з безпеки життєдіяльності у студентів економічних спеціальностей: монографія. Вінниця: ВНТУ.
- Соколова, І. В., & Грузнова, С. В. (2012). Проблеми впровадження новітніх інформаційних технологій у навчальний процес вищих навчальних закладів Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр. Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. Київ; Вінниця, вип. 32, 424-427.

- Торубара, О. М. & Клейно, С. О. (2016). Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у професійній і технічній освіті. Наукові записки. Серія: педагогіка, 2, 56-62.
- Хімчук, Л. (2013). Використання інформаційних технологій в загальноосвітніх школах гірських регіонів: труднощі майбутніх вчителів. Гірська школа українських Карпат, 8-9, 134-136.
- Шыкула, Г. (2013). Розвиток інформаційних технологій у ВНЗ України: історичний аспект. URL: /wpcontent/uploads/2013/11/Педагогіка_Shykula_2013_11_26_12_01_11_7_08.pdf.
- Bhattacharjee, B., & Deb, K. (2016). Role of ICT in 21st Century Teacher Education. *International Journal of Education and Information Studies*, Vol. 6, No.1.
- Chen, Y. W. (2000). A Review of the Survey of Implementation of Computers in Education. URL: <http://mste.illinois.edu/courses/ci499sp01/students/ychen17/pages/pap449ii.html>.
- Geladze D. (2015). Using the Internet and Computer Technologies in Learning/Teaching Process. *Journal of Educational Practice*, Vol. 6, No. 2.
- Haddad, W. & Drexler, A. (2002). *Technologies for Education: Potentials, Parameters and Prospect*. Washington D.C.: AED, Paris UNESCO.
- Neetu Dabas. (2018). Role of Computer and Information Technology in Education System. *International Journal of Engineering and Techniques*, Volume 4, Issue 1, Jan – Feb.
- Wilisz, J. (2008). Umiejetnosci potrzebne nauczycielowi techniki do skutecznego komunikowania sie z uczniami. *Techika-Informatyka-Edukacja. Teoretyczne i praktyczne problem edukacji informatycznej*, t. IX, red. W. Walat. Rzeszow. 189 p.

REFERENCES

- Bhattacharjee, B., & Deb, K. (2016). Role of ICT in 21st Century Teacher Education. *International Journal of Education and Information Studies*, Vol. 6, No.1.
- Chen, Y. W. (2000). A Review of the Survey of Implementation of Computers in Education. URL: <http://mste.illinois.edu/courses/ci499sp01/students/ychen17/pages/pap449ii.html>.
- Dembitska, S. V., & Kobylanskyi, O. V. (2014). Pedagogichni umovy vykorystannia internet-tekhnologii v protsesi vyvchennia bezpeky zhyttiediialnosti. Suchasni informatsiini tekhnologii ta innovatsiini metodyky navchannia u pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy. *Zb. nauk. pr. Kyiv-Vinnytsia: TOV firma «Planer»*, vyp. 38, 310-315.
- Geladze D. (2015). Using the Internet and Computer Technologies in Learning/Teaching Process. *Journal of Educational Practice*, Vol. 6, No. 2.
- Haddad, W. & Drexler, A. (2002). *Technologies for Education: Potentials, Parameters and Prospect*. Washington D.C.: AED, Paris UNESCO.
- Hrushchenko, L. M., & Fedorenko, N. V. (2009). Problemy vprovadzhennia informatsiinykh tekhnologii u vshchyykh navchalnykh zakladakh. *Visnyk Lvivskoho universytetu*, Vyp. 25, Ch. 2, 133–141.
- Khimchuk, L. (2013). Vykorystannia informatsiinykh tekhnologii v zahalnoosvitnikh shkolakh hirskeykh rehioniv: trudnoshchi maibutnykh vchyteliv. *Hirska shkola ukrainykykh Karpat*, 8-9, 134-136.
- Kobylanskyi, O., & Dembitska, S. (2014). Vykorystannia internet-tekhnologii u protsesi vyvchennia bezpeky zhyttiediialnosti. *Naukovi zapysky. Seriia: Pedagogichni nauky*. Kirovohrad: RVV KDPU im. V. Vynnychenka, vyp. 132, 61–65.
- Kobylanskyi, O. V., Dembitska, S. V., & Kobylanska, I. M. (2014). Teoretychni zasady formuvannia kompetentsii z bezpeky zhyttiediialnosti u studentiv ekonomichnykh spetsialnostei: monohrafiia. Vinnytsia: VNTU.
- Neetu Dabas. (2018). Role of Computer and Information Technology in Education System. *International Journal of Engineering and Techniques*, Volume 4, Issue 1, Jan – Feb.
- Shykula, H. (2013). Rozvytok informatsiinykh tekhnologii u VNZ Ukrainy: istorychnyi aspekt. URL: /wpcontent/uploads/2013/11/Pedagogika_Shykula_2013_11_26_12_01_11_7_08.pdf.
- Sokolova, I. V., & Hruznova, S. V. (2012). Problemy vprovadzhennia novitnykh informatsiinykh tekhnologii u navchalnyi protses vyshchyykh navchalnykh zakladiv Suchasni informatsiini tekhnologii ta innovatsiini metodyky navchannia u pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy : zb. nauk. pr. Vinnyts. derzh. ped. un-t im. M. Kotsiubynskoho. Kyiv; Vinnytsia, vyp. 32, 424-427.
- Torubara, O. M. & Kleino, Ye. O. (2016). Zastosuvannia informatsiino-komunikatsiinykh tekhnologii u profesiinii i tekhnichnii osviti. *Naukovi zapysky. Seriia: pedagogika*, 2, 56-62.
- Verbickij, A. A. (1991). *Aktivnoe obuchenie v vysshej shkole: kontekstnyj podhod: metod. posobie*. Moskva: Vysshaya shkola.
- Wilisz, J. (2008). Umiejetnosci potrzebne nauczycielowi techniki do skutecznego komunikowania sie z uczniami. *Techika-Informatyka-Edukacja. Teoretyczne i praktyczne problem edukacji informatycznej*, t. IX, red. W. Walat. Rzeszow. 189 p.

Марина Мястковська

Ірина Кобилянська

Наталія Васаженко

Аналіз недоліків використання інформаційно-комунікаційних технологій у закладах вищої освіти

У статті проаналізовані недоліки використання інформаційних технологій в процесі підготовки фахівців. Визначені та окреслені можливі шляхи їх уникнення під час викладацької діяльності.

Об'єкт дослідження – процес фахової підготовки у закладах вищої освіти.

Метою цієї статті є аналіз науково-методичних публікацій з проблеми дослідження, визначення наявних недоліків використання інформаційних технологій в процесі підготовки фахівців у закладах вищої освіти та можливі шляхи їх подолання.

Проведений аналіз наукових джерел показав, що до основних недоліків використання інформаційних технологій відносять: зменшення уваги студентів в процесі роботи з комп'ютером; наявність різнопланової та суперечливої інформації, на основі якої необхідно прийняти рішення; неможливість машини повністю адаптуватися до здібностей та потреб студента; зменшення кількості живого спілкування, що може призвести до труднощів під час дискусій на професійні теми; бездумне використання з мережі Інтернет готових проектів, рефератів, доповідей та труднощі особистісного характеру.

Усе це є підставою для твердження, що використання інформаційних технологій в процесі вивчення навчальної дисципліни має бути методично обґрунтоване, забезпечене відповідними методичними рекомендаціями щодо роботи з комп'ютером під час опанування матеріалу та оптимально поєднане із традиційними методами навчання.

Перспективами подальших досліджень є методичне обґрунтування та експериментальна перевірка педагогічних умов щодо формування готовності майбутніх фахівців педагогічних спеціальностей до використання інформаційних технологій в процесі фахової діяльності.

Ключові слова: фахова підготовка, інформаційні технології, розвиток фахової компетентності, удосконалення навчального процесу, компетентнісний підхід в вищій школі, методичне забезпечення.

Марина Мястковська – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри інформатики, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Кам'янець-Подільський, e-mail: marinenka@gmail.com.

Ірина Кобилянська – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри безпеки життєдіяльності та педагогіки безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: irishakobilanska@gmail.com.

Наталія Васаженко – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри правознавства і гуманітарних дисциплін, Вінницький навчально-науковий інститут економіки Тернопільського національного економічного університету, Вінниця, e-mail: ntl_apriori@yahoo.com.

M. Miastkovska

I. Kobylianska

N. Vasazhenko

Analysis of Disadvantages of Using Information and Communication Technology In Higher Education Institutions

In the article the disadvantages of using information technologies in the process of training specialists are analyzed. Possible ways of avoiding them during teaching activity are identified and outlined.

The object of study is the process of professional training in higher education institutions.

The purpose of this article is to analyze scientific and methodological publications on the problem of research, to identify the existing shortcomings in the use of information technologies in the process of training specialists in higher education institutions and possible ways to overcome them.

The analysis of scientific sources showed that the main disadvantages of using information technology include reducing students' attention in the process of working with a computer, the presence of diverse and contradictory information on which to make a decision, the inability of the machine to fully adapt to the abilities and needs of the student, reducing the number of live communication, which can lead to difficulties in discussions on professional topics, thoughtless use of Internet-ready projects, abstracts, reports and difficulties of a personal nature.

All this is grounded in the assertion that the use of information technology in the course of study should be methodologically justified, provided with appropriate methodological guidelines for working with the computer while mastering the material, and optimally combined with traditional teaching methods.

Prospects for further research are the methodological substantiation and experimental verification of pedagogical conditions for forming the readiness of future specialists of pedagogical specialties for the use of information technologies in the process of professional activity.

Keywords: professional training, information technology, development of professional competence, improvement of the educational process, competence approach in higher education, methodological support.

Miastkovska Maryna – Cand. Sc. (Pedagogical), Senior Lecturer of the Chair of Informatics, Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University, Kamianets-Podilskyi, *e-mail:* marinenka@gmail.com.

Kobylianska Iryna – Cand. Sc. (Pedagogical), Associated Professor of the Chair of Security of Life and Safety Pedagogic, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, *e-mail:* irishakobilanska@gmail.com

Vasazhenko Nataliia – Cand. Sc. (Pedagogical), Associated Professor of the Chair of Law and Humanities, Vinnytsia Educational and Scientific Institute of Economics, Ternopil National Economic University, Vinnytsia, *e-mail:* ntl_apriori@yahoo.com.

Марина Мясковская

Ирина Кобылянская

Наталья Васаженко

Анализ недостатков использования информационно-коммуникационных технологий в учреждениях высшего образования

В статье проанализированы недостатки использования информационных технологий в процессе подготовки специалистов. Определены и намечены возможные пути их избежания при преподавательской деятельности.

Объект исследования – процесс профессиональной подготовки в учреждениях высшего образования.

Целью данной статьи является анализ научно-методических публикаций по проблеме исследования, определение имеющихся недостатков использования информационных технологий в процессе подготовки специалистов в учреждениях высшего образования и возможные пути их преодоления.

Проведенный анализ научных источников показал, что к основным недостаткам использования информационных технологий относят: уменьшение внимания студентов в процессе работы с компьютером; наличие разнообразной и противоречивой информации, на основе которой необходимо принять решение; невозможность машины полностью адаптироваться к способностям и потребностей студента; уменьшение количества живого общения, что может привести к трудностям в ходе дискуссий на профессиональные темы; бездумное использование из сети Интернет готовых проектов, рефератов, докладов и трудности личностного характера.

Все это является основанием для утверждения, что использование информационных технологий в процессе изучения учебной дисциплины должно быть методически обосновано, обеспечено

соответствующими методическими рекомендациями по работе с компьютером во время освоения материала и оптимально сопряжено с традиционными методами обучения.

Перспективами дальнейших исследований является методическое обоснование и экспериментальная проверка педагогических условий по формированию готовности будущих специалистов педагогических специальностей к использованию информационных технологий в процессе профессиональной деятельности.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, информационные технологии, развитие профессиональной компетентности, совершенствование учебного процесса, компетентностный подход в высшей школе, методическое обеспечение.

Марина Мясковська – кандидат педагогических наук, старший преподаватель кафедры информатики, Каменец-Подольский национальный университет имени Ивана Огиенко, Каменец-Подольский, *e-mail*: marinenka @ gmail.com.

Ирина Кобылянская – кандидат педагогических наук, доцент кафедры безопасности жизнедеятельности и педагогики безопасности, Винницкий национальный технический университет, Винница, *e-mail*: irishakobilanska@gmail.com.

Наталья Васаженко – кандидат педагогических наук, доцент кафедры правоведения и гуманитарных дисциплин, Винницкий учебно-научный институт экономики Тернопольского национального экономического университета, Винница, *e-mail*: ntl_apriori@yahoo.com.